

**Д-р екон. наук Гринько Т. В., канд. екон. наук Гвініашвілі Т. З.,
Жартовський Є. Є.**

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**МОЖЛИВОСТІ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ
В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ**

Безробіття як явище, властиве ринковій економіці, як одна з найважливіших соціально-економічних проблем сучасності, постійно перебуває у зорі економістів-практиків і теоретиків. Широкомасштабна економічна криза, спричинена пандемією коронавірусу COVID-19 у 2020 р., спровокувала різке загострення проблем зайнятості та безробіття у всіх країнах світу. Багато компаній припинили свою діяльність або скоротили її масштаби через фінансові труднощі. Підприємства, які продовжили діяльність, здебільшого перейшли на дистанційний (віддалений) режим роботи, безліч працівників було скорочено чи відправлено у відпустку, і вони, по суті, стали безробітними [5].

Наслідки кризи на ринку праці характеризуються як кількісними, так і якісними проявами. Кількісні прояви закономірно виражаються у зростанні чисельності безробітних у зв'язку із закриттям підприємств багатьох галузей внаслідок запровадження режиму самоізоляції та часткового локдауну. Якісні прояви економічної кризи 2020-2021 рр. також знайшли відображення у змінах структури безробіття та форм зайнятості працездатного населення, у поширенні дистанційних режимів роботи. А прискорена цифровізація всіх сфер життя суспільства та, як наслідок, автоматизація більшості процесів при використанні режиму «онлайн» у роботі, призвела до відмови багатьох компаній від цілого ряду штатних одиниць [4].

Урядом у 2020 році було розроблено низку заходів щодо підтримки ринку праці та зниження рівня безробіття, які, крім допомоги безробітним, включають заходи щодо підтримки бізнесу з метою запобігання масових звільнень [2]. Ефективність цих заходів підтверджується офіційною статистикою ринку праці, що демонструє зниження темпів зростання зареєстрованих безробітних та збільшення кількості працевлаштованих. Державна служба зайнятості відіграє тут важливу роль у працевлаштуванні населення України, особливо зараз за умови повномасштабного вторгнення країни-агресора на територію нашої

держави, коли люди втратили роботу через різні обставини, в тому числі і через вимушену імміграцію [1]. Слід зазначити, що в різних країнах, не могла бути застосована універсальна система заходів з подолання безробіття, тому кожна держава розробляла свій власний пакет заходів щодо боротьби з зазначеною проблемою, враховуючи національну специфіку та можливості національного бюджету.

За таких обставин, насамперед, необхідно, удосконалювати територіальну структуру виробництва, а саме: більш повно використовувати місцеві ресурси і можливості з урахуванням трудового потенціалу, усунути відставання розвитку соціальної інфраструктури регіонів від потреб. Цьому сприятиме територіальна мобільність робочої сили. Співпраця центрів зайнятості з роботодавцями та владними структурами повинна забезпечувати більш якісний рівень обізнаності роботодавців з послугами служби зайнятості в таких пріоритетних напрямках:

– по-перше, зниження перебування на обліку значної кількості безробітних без попереднього досвіду трудової діяльності та громадян з низьким рівнем кваліфікації, що стає перепорою при підборі претендентів на замовлення роботодавців, які висувають комплекс вимог до претендентів (віковий ценз, наявність практичного досвіду роботи за фахом, знання іноземної мови, наявність посвідчення водія тощо);

– по-друге, працевлаштування незайнятого населення на селі;

– по-третє, здійснення соціального захисту сільського незайнятого населення шляхом надання матеріального забезпечення, передбаченого чинним законодавством про зайнятість.

Збільшення кількості звернень незайнятих громадян у майбутньому свідчить про підвищення рівня управління процесами на ринку праці. Ефективна організація регулювання зайнятості населення припускає створення механізмів регулювання, які б відповідали вимогам стосовно забезпечення комплексного розв'язання завдань, що стоять перед службою зайнятості, і потребує постійного вивчення та вдосконалення [3, с. 19].

Також для ефективного подолання проблеми безробіття необхідно сприяти працевлаштуванню молоді після закінчення навчальних закладів, адже роботодавці не бажають приймати на роботу працівників без досвіду роботи; забезпечити

підвищення і це лише незначна частка заходів, які сприятимуть скороченню кількості безробітних.

Таким чином запропоновані заходи сприятимуть зменшенню рівня безробіття, збільшенню кількості працевлаштованого населення і, як наслідок, загальному покращенню економічної і соціальної ситуації у країні, проте ще потрібно багато працювати, тому що багато проблем залишаються не розв'язаними: поява тіньової зайнятості, сучасний стан зайнятості молоді, проблема зайнятості жінок, проблема бідності населення.

Список використаних джерел:

1. Багрій К., Кучінік Р., Кучінік Н. Безробіття в Україні під час війни: аналітичний аспект. *Облік, аналіз і аудит*, 2022. Випуск II (86), 2. С. 32-51.
2. Вдовин М., Зомчак Л., Коханевич М. Безробіття в Україні: економіко-статистичний огляд. *Механізм регулювання економіки*. 2022. № 1-2 (95-96). С. 60-66.
3. Ревко А., Приходько Н. Соціально-економічні наслідки безробіття населення регіонів України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. №2 (26). С. 18-24.
4. Hviniashvili, T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Економічний простір*. 2021. № 172. С. 23-28.
5. Hviniashvili, T., Grynko, T. (2021) Development imperatives of small business entities in a pandemic condition. Актуальні аспекти розвитку суб'єктів підприємництва в умовах глобальної економіки: Колективна монографія: за заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Біла К.О., 2021. С. 15-55.

Канд. фіз.-мат. наук Катан В. О., Скрипник А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІННОВАЦІЇ В БІЗНЕСІ ТА ЕКОНОМІКО-СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ЇХНЬОГО ВПРОВАДЖЕННЯ

Впровадження інновацій є важливим елементом розвитку бізнесу в сучасному світі, оскільки вони дозволяють компаніям збільшувати ефективність своєї роботи, знижувати витрати, залучати нових клієнтів та створювати нові ринки. Ось деякі переваги впровадження інновацій в бізнес:

1. Конкурентні переваги: Компанії, які впроваджують інновації, можуть стати конкурентними на ринку, пропонуючи нові продукти або послуги, які задовольнятимуть потреби клієнтів краще, ніж їхні конкуренти.